

Cognosce te ipsum (Cicéro)

MMRG „Eurovizija 2026“

Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijoje – Eurovizijos karštinė: renginys, viršijęs lūkesčius.

Balandžio 24-osios vakaras Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijoje (MMRG) tapo tikra muzikos, šokio ir bendruomeniškumo švente. Jau ketvirtus metus iš eilės vykęs „Eurovizijos dainų ir šokių konkursas“ dar kartą įrodė, kad gimnazistų kūrybiškumas neturi ribų, o pavasarinė tradicija kasmet tampa vis profesionalesnė.

Šių metų renginys išsiskyrė ne tik įspūdingais pasirodymais, bet ir technologiniu proveržiu. Gimnazijos salėje virė jausmai tiesiogiai pasiekė tūkstančius žiūrovų – renginys buvo transliuojamas „YouTube“ platformoje. Įdomu tai, kad MMRG „Eurovizija“ pastebėta net už Lietuvos ribų: entuziastingų žiūrovų reakcijų ir palaikymo žinučių sulaukta ne tik transliacijos komentaruose, bet ir socialiniuose tinkluose, juose užsienio internetai fiksavo savo įspūdžius.

Nuo suomiško metalo iki lietuviškos diskotekos

Renginį triukšmingai pradėjo praėjusių metų laureatai – I've klasė – priminusi savo pergalę su Estijos vėliava. Po nuotaikingo pasirodymo scenos vairą perėmė vakaro vedėjai: charizmatiškieji Atėnė Stasiukaitytė, Kipras Pučekas ir užkulisių balsas Vėjūnas Gaižauskas. Iš viso žiūrovai išvydo net 14 klasių paruoštas interpretacijas. Konkurso geografija ir žanrų įvairovė buvo stulbinanti: Ie kl. užkūrė vakarėlį su suomiškuoju „Cha Cha Cha“; Iib kl. įkūnijo roko dievaičius „Māneskin“; Iie kl. drąsiai eksperimentavo su airiškuoju „Doomsday Blue“ ritualu; Id kl. privertė visą salę skanduoti „Sieben, sieben, ai lulu“ kartu su legendine Verka Serdutchka; vakarą vainikavo Ila klasė, pakvietusi į geltonąją „The Roop“ diskoteką.

Verta paminėti, kad konkurso vertinimas buvo itin skaidrus ir įtraukiantis: 50 proc. rezultato lėmė kompetentinga komisija (Aušra Majauskaitė, Edita Gaižauskienė, Daiva Skaringienė ir Domas Vilimavičius), o kitus 50 proc. sudarė gimnazijos bendruomenės balsai, atiduoti elektroniniu balsavimo būdu („TAMO“ dienyne).

Padėka tiems, kurie liko už kadro.

Tokio lygio renginys, kuris savo kokybe nenusileidžia profesionalioms televizijos transliacijoms, nebūtų įmanomas be milžiniško komandinio darbo.

Nuoširdžiausią padėką tariame projekto organizatoriams, o ypač – Tadiui Dabulskiui ir Semui Valantinavičiui. Jų suburtos techninės komandos dėka mėgavomės nepriekaištingu įgarsinimu, apšvietimu ir sklandžia tiesiogine transliacija. Jūsų darbas užtikrino, kad kiekvienas judesys ir nata pasiektų žiūrovus tiek salėje, tiek už ekranų.

Nuoširdžiai dėkojame Vertinimo komisijai už atsakingą darbą ir įžvalgas; Mokinių tarybai – už pagalbą planuojant ir organizuojant renginį; renginio vedėjams Atėnei, Kiprui ir Vėjūnui – už puikią atmosferą ir energiją; svečiams iš Mažeikių Gabijos gimnazijos – už draugystę ir muzikinę dovaną.

MMRG „Eurovizija“ dar kartą patvirtino – mes ne tik mokomės, mes kuriame istoriją, kurią stebi visas pasaulis. Iki kitų metų!

Laimonas Terasius, direktorės pavaduotojas ugdymui

GIMNAZISTŲ FILOSOFINIAI PAMĄSTYMAI

Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Filosofijos katedra organizavo nacionalinį 10–12 klasių mokinių filosofinio esė konkursą. Jo tikslas – skatinti savarankišką mąstymą, gebėjimą kelti probleminius klausimus, argumentuotai juos analizuoti ir drąsiai išreikšti mintis. Konkurse lauktos asmeninės filosofinės įžvalgos, o ne kitų autorių minčių atpasakojimas. Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijai konkurse atstovavo Fausta Skabeikytė (IIF kl., lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Virginija Aurylaitė).

„Kada tolerancija virsta problema?“

Tolerancija yra viena iš svarbiausių visuomenės sugyvenimo vertybių. Be jos, vargu, ar įmanoma taiki skirtingų žmonių bendrystė. Ji saugo ne tik kito žmogaus teises, bet ir jo orumą. Nuomonių skirtumus padeda spręsti pakantumas ir supratimas, kodėl kitas gali mąstyti kitaip nei aš. Tai reikalauja pastangų, brandos ir gebėjimo save pažinti. Gebant toleruoti kitokią nuomonę, atsiranda gebėjimas suvokti pasaulio sudėtingumą ir žmogaus ribotumą. Tačiau pagarba kitam ne visada dera su pagarba sau – šios vertybės kartais patiria įtampą. Dėl to tolerancija gali tapti sudėtingu iššūkiu, nes bandydami priimti kitą, rizikuojame peržengti savo pačių ribas. Be to, tolerancija gali būti suprantama skirtingai – priklausomai nuo kultūros, visuomenės normų ir asmens patirties. Kai kurie žmonės gali manyti, kad tolerancija reiškia visišką pritarimą, o kiti ją supranta kaip atvirumą ir pakantumą be pritarimo. Todėl kyla klausimas: ar tolerancija reiškia visišką pritarimą kitam žmogui, ir kada pagarba kitam tampa nepagarba sau.

Tikroji tolerancija reikalauja gerbti kitus, bet nepaklusti tam, kas žeidžia mūsų orumą. Per didelis pakantumas gali būti žalingas, kai leidžiame kitiems manipuliuoti savimi, ignoruoti mūsų poreikius ar emocijas. Žmogus tokiu atveju gali jaustis išnaudotas, nuskriaustas ar bevertis. *Toksiškuose* santykiuose su draugais, šeima ar nepažįstamais dažnai bijome konflikto ar „neteisingo“ požiūrio į kitą žmogų, todėl leidžiame sumenkinti mūsų jausmus ir poreikius. Draugystėje tai gali pasireikšti nuolatiniais kompromisais, kurie kenkia mūsų gerovei, mokykloje – toleruojant nepagarbą ar *manipuliatyvų* elgesį, šeimoje – slopinant savo nuomonę ar poreikius, kad kitiems būtų patogiau. Toleruodamas kitų žalingą elgesį, žmogus rizikuoja prarasti savivertę ir jaustis nebereikalingas. Filosofas Imanuelis Kantas teigė, kad *žmogus niekada neturi būti laikomas vien priemone, bet visada – tikslu savaime*. Ši mintis primena, jog tolerancija neturi virsti savęs nuvertinimu ar leidimu kitiems pažeisti mūsų orumą, nes, priešingu atveju, pakantumas praranda savo moralinę vertę – kyla grėsmė virsti kafkišku vabalu. Be to, mūsų ribos padeda išmokyti atskirti naudingą kritiką nuo žalingo elgesio, taip stiprinant asmeninę atsakomybę ir emocinį intelektą. Pavyzdžiui, žmogus gali priimti kitų nuomonę, bet nepriimti manipuliacijos ar neteisybės išlaikydamas savigarbą. Iš čia kyla klausimas: ar galima būti tikrai tolerantiškiems, jei nuolat pažeidžiamos mūsų ribos? Manau, kad negalima, nes tik supratimas apie savo ribas leidžia efektyviau spręsti konfliktus, užmegzti sveikus santykius ir palaikyti vidinę pusiausvyrą. Tolerancija tampa prasminga tik tuomet, kai ji derinama su savęs apsauga ir atsakomybe. Tik taip galime būti sąžiningi tiek sau, tiek kitiems, ir išlaikyti vidinę pagarbą bei pasitikėjimą savimi.

Demokratijoje ypač akcentuojamas įvairovės grožis ir prasmingumas, tai liečia ir požiūrį į save ir į kitą, į sugyvenimą bendruomenėje, apskritai, į gyvenimą, įvairovę – tolerancija yra būtina visuomenėje, kad skirtingų pažiūrų žmonės galėtų gyventi kartu. Tačiau, jei toleruojama absoliučiai viskas, net žalingas ar nepagarbus elgesys, ji gali tapti savęs naikinimu. Filosofas Karlas Raimundas Poperis pabrėžė, kad *absoliuti tolerancija gali sunaikinti pačią toleranciją*. Ši mintis parodo, kad bendruomenės nuolatinis leidimas elgtis neteisingai ar žalingai vien „dėl skirtingumo“ ilgainiui kenkia visiems: ar lietuvių liaudies patarlė „Duok durniui kelią“ yra teisinga? Būtent dėl to toleruoti reikia atsakingai – gerbti kitus, bet nustatyti ribas, kurios apsaugotų bendruomenės tvarką, žmonių teises ir moralines vertybes. Ribos padeda ugdyti visuomenės

solidarumą ir pasitikėjimą, nes visi žino, kur baigiasi tolerancija ir prasideda atsakomybė. Puikus pavyzdys – patyčios mokykloje. Toleruojant („nematant“, nenorint matyti) patyčias, nukentėjusieji praranda saugumą ir pasitikėjimą savimi; savimi nepasitikintys, greičiausiai nepasitikės ir aplinkiniams – ar toks santykis gali kurti stiprią bendrystę visuomenėje? Kitas pavyzdys – plačioji visuomenė. Toleruojant diskriminaciją ar nepagarbą elgesį bet kur, kyla neteisingumo jausmas ir socialinis nesutarimas (įtampos). Stebiu įdomų reiškinį, kad ginant vienos grupės žmonių teises, kartais kita grupė tampa stereotipiškai tarsi kalta ir atsakinga už pirmosios grupės būvį. Čia galima paminėti politinę ar socialinę sritį: toleruojant kraštutinę netoleranciją socialiniuose tinkluose ar viešojoje erdvėje, kyla rizika, kad pažeidžiamos kitų teisės ir demokratinės vertybės. Pavyzdžiui, kas yra viešasis humoras, o kas jau – patyčios? Ar mes diskutuojame, ar tik pasisakome? Ir vis dėlto, manau, ribos padeda užtikrinti, kad įvairovė būtų ne grėsmė, o praturtinimas visuomenei, suteikiantis saugią erdvę diskusijoms ir bendradarbiavimui. Taigi tolerancija nėra beribė – ji turi būti abipusė ir atsakinga: turime gerbti kitus, bet neleisti pažeisti mūsų ribų ar bendruomenės taisyklių, tačiau gebėti ir į savo taisykles, papročius pasižiūrėti kritiškai. Poperio idėja primena, kad ribos ne tik saugo kitus, bet ir pačią tolerancijos prasmę. Tik atsakingai nustatant ribas tolerancija tampa tikra vertybe, o ne savęs naikinimu. Todėl tiek asmeniniame, tiek visuomenės gyvenime ribos yra būtinos, kad tolerancija neprarastų savo vertės ir išliktų teisinga tiek mūsų, tiek kitų atžvilgiu.

Apibendrinama galiu teigti, kad tolerancija yra neatsiejama nuo žmogaus gebėjimo gyventi su kitais ir priimti pasaulio įvairovę. Ji leidžia skirtingiems žmonėms sugyventi, išgirsti vieniems kitus ir ieškoti bendro supratimo. Tačiau ši vertybė tampa prasminga tik tada, kai ji yra sąmoninga ir apgalvota, o ne aklas prisitaikymas prie visko, kas vyksta aplink. Kaip rodo tiek asmeninė patirtis, tiek visuomenės pavyzdžiai, pernelyg didelis pakantumas gali lemti ne tik vidinį diskomfortą, bet ir neteisingumo įsigalėjimą. Svarbu suprasti, kad pagarba kitam žmogui neturi reikšti savęs išsižadėjimo. Tikrasis brandumas atsiskleidžia gebėjime derinti atvirumą su tvirtumu, išklausti kitą, bet kartu išlikti ištikimam savo vertybėms. Taip žmogus ne tik saugo savo orumą, bet ir prisideda prie sąžiningesnių santykių kūrimo. Galiausiai galiu teigti, kad tolerancija nėra silpnumo požymis, kaip kartais manoma, bet atsakingas pasirinkimas, susijęs su gebėjimu kritiškai mąstyti. Ji reikalauja ne tik supratimo, bet ir drąsos – drąsos mąstyti, vertinti ir spręsti. Tik tokia tolerancija gali tapti pagrindu brandžiai ir teisingai visuomenei. Galbūt būtent gebėjimas suderinti atvirumą su atsakomybe ir parodo tikrąją žmogaus brandą. Tik toks

požiūris leidžia kurti aplinką, kurioje kiekvienas gali jaustis gerbiamas, bet kartu ir atsakingas už savo veiksmus.

Fausta Skabeikytė, IIf klasė

Projektas „Diena su teisėju“

Paskutinę kovo mėnesio savaitę penkios gimnazijos mokinės: Rugilė Stonytė (IIf kl.), Elžė Zelbaitė (IId kl.), Deivilė Vyniautaitė (IId kl.), Kornelija Perminaitė (IIId kl.) ir Vanesa Lukošūtė (IVf kl.) – turėjo galimybę dalyvauti projekte „Diena su teisėju“.

Jos apžiūrėjo Telšių apylinkės teismo Mažeikių rūmų patalpas (net archyvą ir areštinę!), sužinojo, kaip organizuojamas darbas, stebėjo vykstančius teismo posėdžius. Gimnazistės individualiuose pokalbiuose su teisėjais domėjosi, kokių savybių reikia dirbant šį darbą, su kokiais sunkumais susiduriama, kuo ši profesija patraukli. Ypač įdomu buvo stebėti teismo posėdžius, išgirsti kaltinamąsias ir ginamąsias kalbas.

Tokia patirtis ne tik praplėtė akiratį, supažindino su kasdieniu teismo darbu, bet ir paskatino susimąstyti apie tolesnį profesinį kelią.

Daiva Misevičienė, IIf klasės kuratorė

CITATOS...

Niekuomet žmogus nėra toks gražus, koks jis būna kurdamas. (Vydūnas)

Svarbu nenustoti klausinėti... Neprarasti švento žingeidumo. (Albertas Einšteinas)

Tie, kurie pasiklysta kelyje į mokyklą, niekada neras savo gyvenimo kelio. (Vokiečių posakis)

Yra kūryba, kuri gimsta iš chaoso, ir yra kūryba, kuri gimsta iš tylos. Abu keliai yra vienodai geri. Abu keliai reikalauja vidinio degimo. (Augustas Gornatkevičius)

Dažnai nerimas mažam daiktui suteikia didelį šešėlį. (Švedų patarlė)

Kambarys be knygų – lyg kūnas be sielos. (Ciceronas)

I ir II klasių gimnazistų forumai

Balandžio 14–15 d. vyko I ir II klasių mokinių forumai. Šie susitikimai jau tampa gražia tradicija, suburiančia mokinius ir gimnazijos administraciją atviram dialogui.

Forumuose mokiniai dalijosi, kas juos vienija, įvardijo, ką norėtų tobulinti, su kokiais iššūkiais susiduria kasdienėje mokyklos aplinkoje. Gimnazijos administracija domėjosi mokinių lūkesčiais, patirtimis ir diskutavo, kaip visi kartu galėtų įgyvendinti idėjas, ieškoti sprendimų. Džiaugiamės mokinių iniciatyvumu, atvirumu ir tikime, kad tokie susitikimai stiprina bendruomeniškumą bei kuria palankią aplinką kiekvieno jauno žmogaus asmeniniam augimui.

Jurgita Turčinskienė, socialinė pedagogė

„Mokymas be sienų“: transatlantinė pamoka Ic klasėje

Balandžio 13 d. Ic klasėje vyko integruota anglų kalbos ir istorijos pamoka, organizuota įgyvendinant tarptautinį projektą „Teaching without Borders“ ir bendradarbiaujant su Kent State University (Kento valstybinis universitetas, Ohajo valstija, JAV).

Pamokoje nuotoliniu būdu dalyvavo svečias iš Jungtinių Amerikos Valstijų – būsimo istorijos mokytojas Antonio Caruso. Jis pristatė temą apie britų kolonizaciją Amerikoje, aptarė pagrindines kolonizacijos priežastis, pirmųjų kolonistų iššūkius bei šio istorinio laikotarpio reikšmę JAV formavimuisi.

Mokiniai aktyviai dalyvavo pamokoje: drąsiai bendravo su svečiu, uždavė klausimus ir praktiškai taikė anglų kalbos žinias. Pamokos pabaigoje organizuotas interaktyvus „Kahoot“ žaidimas, padėjęs įtvirtinti įgytas žinias.

Dėkojame Antonio už galimybę mokytis kitaip. Didžiuojamės mūsų mokiniams dėl jų aktyvumo, smalsumo, atvirumo tarptautinei patirčiai. Tokios

veiklos padeda ne tik gilinti dalykines žinias, bet ir ugdo globalų mąstymą, bendravimo įgūdžius bei pasitikėjimą savimi.

Tikimės ir toliau sėkmingai bendradarbiauti su Kento valstybiniu universitetu ir kurti dar daugiau galimybių mūsų mokiniams mokytis, bendrauti ir augti tarptautinėje aplinkoje.

Rita Meškienė, Silva Paulauskienė, Irena Urbonienė, mokytojos

SVEIKINAME OLIMPIADŲ, KONKURSŲ LAUREATUS, MOKYTOJUS

Lietuvos mokinių ekonomikos ir verslumo olimpiada (šalies etapas)
Pagyrimo raštas – Domantas Turčinskis, IIIc kl., mokytoja Rima Meldaikienė

Lietuvos jaunųjų filologų konkursas (šalies etapas)

Antrojo laipsnio diplomas ir sidabro medalis vertimų (iš anglų kalbos) sekcijoje – Alantė Litvinaitė, IVb kl., mokytojos Daiva Goštautienė ir Violeta Irniūtė.

Nacionalinė teisės žinių olimpiada

Kornelija Perminaitė, III d kl., pakviesta į finalinį etapą, mokytoja Irena Tiškienė.

Lietuvos mokinių istorijos olimpiada (šalies etapas)

Dalyvis – Dominykas Budrys, IVe kl., mokytoja Irena Tiškienė.

7–12 klasių mokinių užsienio (rusų) kalbos raiškiojo skaitymo konkursas (šalies etapas)

III vieta – Anna Laura Ševeliovaitė, IIa kl., mokytoja Laima Novakienė.

Šiaulių regioninė mokinių mokomųjų bendrovių (MMB) mugė

III vieta – Orentas Ruseckas, IVc kl., Tautvydas Purkėnas, IVc kl., ir Gediminas Kačinskas, IVc kl., mokytoja Rima Meldaikienė.

Šiaulių regiono mokinių dailės darbų konkursas „Muzika dailėje 2026“

II vieta – Elanda Radzytė, Ie kl.;

III vieta – Vanesa Vinciūnaitė, IIe kl.;

III vieta – Gustė Žemeckaitė, II f kl., mokytoja Asta Milėškienė.

Lietuvos mokinių anglų kalbos konkursas (šalies etapas)

Dalyvės – Smiltė Švažaitė, II d kl., ir Vanesa Vinciūnaitė, IIe kl., mokytojos Daiva Goštautienė ir Loreta Ginotienė.

Mažeikių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 5–10 klasių mokinių dailiojo rašto konkursas

I vieta – Neila Saračinskaitė, IIc kl., mokytoja Rosita Ginotienė;

III vieta – Nida Kavaliauskaitė, Id kl., mokytoja Laura Arnotaitė.

Respublikinis mokslinių-praktinių kūrybinių veiklų konkursas „STEAM pavasaris“

Dalyvai – Greta Žilinskaitė, Ie kl., Nojus Samulionis, Ib kl., Aironas Paulauskas, II d kl., Arnas Žadeikis, IIc kl., mokytoja Snieguolė Vitkevičienė.

Žemaitijos regiono vokalinio ansamblių konkursas „Pavasario trelės 2026“

GRAND PRIX – merginų vokalinis ansamblis „Incanto“: Milda Danilevičiūtė, IVb kl., Marija Kunickytė, III d kl., Ema Sinkevičiūtė, IVb kl., Rusnė Poškutė, IIIb kl., Neila Saračinskaitė, IIc kl. Ansamblio vadovė – mokytoja Natalija Dapšienė.

Lietuvos mokinių dailės olimpiada (šalies etapas)

Dalyvė – Ugnė Bartkutė, IVb kl., mokytoja Asta Milėškienė.

Lietuvos mokinių matematikos olimpiada (šalies etapas)

Dalyvis – Domantas Turčinskis, IIIc kl., mokytoja Asta Jonuškytė.

TV konkursas „Dainų dainelė“ (respublikos etapas)

Dalyvės – merginų vokalinis ansamblis „Incanto“, vadovė Natalija Dapšienė.

Nacionalinis VDU filosofinio esė konkursas

Padėkos raštas – Alantė Litvinaitė, IVb kl., mokytoja Kornelija Jurienė.

REDAKCIJOS SKILTIS

Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijoje baigtos įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklos“ (TŪM) programos veiklos. Šiuo metu laukiame galutinių suderinimų dėl vertinimo su projekto ekspertais. Siūlome minėto projekto poveikio apžvalgą.

Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos bendruomenė iš tikrųjų nuoširdžiai džiaugiasi turėdama galimybę dalyvauti Švietimo pažangos programos „Tūkstantmečio mokyklos“ antrajame etape. Tik pagalvokite, jau pats programos pavadinimas *TŪM'as* ar išvestinė jo forma *patūminti* Lietuvos švietimo bendruomenėje jau virto slengu.

Mokslininkai, remdamiesi tyrimais, konstatuoja, kad tikrasis pokytis švietime gali įvykti tik per dvyliką metų, tačiau mes jau šiandien matome programos teigiamus rezultatus. Gimnazijoje laikomės nuostatos, kad mokinių pažangos siekiame ne tiesiogiai gerindami jų pasiekimus, o tobulindami mokinių ugdymo(si) sąlygas (aplinkas, procesus, lyderystę, vadybą).

Taigi, ką mums davė TŪM'as?

Pirmiausia, sutelkė ir sustiprino visą mūsų bendruomenę visuose Pažangos plano etapuose: vizijos numatymo, planavimo, įgyvendinimo, viešinimo, atsiskaitymo.

Antra, pasikeitė gimnazijos erdvės, įkurta naujų: pagal universalaus dizaino principus įkurtos bendradarbiavimo erdvė, kūrybinė studija, informacinis-technologinis centras, kūrybinių dirbtuvių edukacinė erdvė aktų salėje. Visos jos įveiktos ir akivaizdžiai atliepia įvairios gimnazijos bendruomenės poreikius: vienoje teikiamos individualios ar grupinės konsultacijos; nusiramino kambarys skirtas laikinų emocinių sunkumų, nuotaikų svyravimų turintiems mokiniams; kitose organizuojamos įtraukiančios formaliojo (užsienio kalbų, gabių mokinių ugdymo) ir neformaliojo (Debatų klubo, Knygų klubo ir kitos) švietimo veiklos, teminės parodos (pavyzdžiui, „Marcelijui Martinaičiui 90“, „Knygnešystė: Mažeikių atminties puslapiai“, Žiemos nuotaika“). Erdvės kūrybiškai naudoja mokytojai, mokinių savivalda, klasių kuratoriai (organizuojamas personalizuotas mokymasis, darbas grupėse, projektinė, praktinė veikla, eksperimentai, diskusijos, susitikimai, forumai ir kt.).

Trečia, įsigyta įvairių mokymo(si) priemonių, kurias mūsų mokytojai ir mokiniai naudoja kryptingai. Itin pasiteisino interaktyvi priemonė „Kitokia siena“ (tai interaktyvi knygų lentyna), kurioje yra 140 skaitmeninių knygų, pasiekiamų skenuojant QR kodus ir taip patogiai ir greitai gaunant knygas savo telefone.

Priemonės, skirtos integruoto – STEAM – mokymosi koncepcijos stiprinimui, remiantis 2025-aisiais metais stebėtų pamokų analize, daro teigiamą poveikį skatinant mokytojų bendradarbiavimą, dalijimąsi patirtimi, ugdant kūrybiškumą, mokymąsi siejant su mokinių gyvenimo patirtimi, ugdant realiam gyvenimui aktualius mąstymo ir veiklos gebėjimus.

Scenos užsklandos modernizavimas gimnazijoje organizuojamus kultūrinius renginius (pavyzdžiui, „Gyvojo eilėraščio popietė“, „Meninio žodžio konkursą“, „Komunikuok: šauksmininko (iš)šūkį“, MEPA renginius, Lietuvių kalbos dienų ciklus, Europos kalbų dienas, įvairias konferencijas (lokalias ir

respublikines), protmūšius, Nordplus Junior, „Erasmus+“ programos projektus, įvairių renginių tiesiogines transliacijas) sudarė galimybę pakylėti į dar aukštesnį lygį, o gimnazistams vertinti įvairias kultūros formas.

Įveiktos šiuolaikinės mokymo(si) priemonės informaciniame-technologiniame centre, kūrybinėje studijoje praturtino mokinių ugdymų veiklų galimybes (vedamos integruotos pamokos, pavyzdžiui, lietuvių kalbos ir literatūros ir psichologijos, istorijos ir geografijos, chemijos, dailės ir anglų kalbos ir kitos), pamokos „(KI)TAIP“, tai yra, kai pamoka vyksta ne kabinete, o kitose gimnazijos erdvėse. Džiaugiamės, kad gimnazijoje padidėjo Knygų klubo ir Debatų klubo narių skaičius. Matome, kad gimnazijoje kryptingai formuojama bendruomenė, pasižyminti kultūriniu sąmoningumu.

Ketvirta, kompleksinių TŪM'o *minkštųjų* veiklų formų įvairovė praturtino visų gimnazijos bendruomenės narių mokymąsi. Stažuotė Estijoje, įvairūs mokymai (kontaktiniai ir nuotoliniai), kūrybinės dirbtuvės mokytojams, mokiniams, tėvams, supervizijos, intervizijos, grupinės terapijos, forumai-diskusijos, hibridinė karjeros kompetencijų diena, STEAM pamokos netradicinėse erdvėse, išvykos į spektaklius Lietuvos teatruose ir dar daug visko.

Kryptingai ugdyti mokinių savęs ir kito pažinimo, priėmimo, komandos formavimo gebėjimai, stiprinta nuostata, kad visi mes esame skirtingi, bet vienodai svarbūs; ugdyti praktiniai įgūdžiai remiantis integruoto (STEAM) mokymosi koncepcija, siekta atskleisti mus supančio pasaulio reiškinius kaip visumą. Veiksmingai derintas individualus ir mokymasis bendradarbiaujant (darbas porose, grupėse (heterogeniškose ir homogeniškose). Mokiniai atliko įvairias užduotis, skirtas ugdyti kritinį mąstymą, erdvinį suvokimą, ugdytas gebėjimas formuluoti hipotezes, išvadas (paremti jas skaičiavimais, surinktais duomenimis), stebėti reiškinius (pavyzdžiui, fizikos, chemijos magiją, procesus Žemės gelmėse, kaip eksperimentinės klaidos virsta atradimais, ekosistemų (pievų, pelkių) sąsajas), gilintasi į Mažeikių krašto rūšinę įvairovę ir jos augimvietes (pavyzdžiui, gegužraibės); bandydami rekonstruoti praeities ekosistemas gimnazistai tapo paleontologais, siekdami kompaktiškai užrašyti ir patogiai manipuluoti ilgomis skaičių grupėmis išmoko taikyti vektorius; mokslo ir inovacijų centre tyrinėjo energetikos, skaitmeninių technologijų, tvarumo ir sveikatos sintezę.

Įvairios integruotos meno kūrybinės dirbtuvės, apimančios įvairias meno šakas (teatrą, muziką, žodžio raišką) sudarė galimybes gimnazistams apmąstyti ir kritiškai vertinti įvairias kultūros formas ir reiškinius. Didžiausias šios veiklos poveikis – gimnazistų bendrakūros pavyzdys – apibendrinamasis dviejų dalių (spektaklių), „Vienos valso“ ir „Kostiumų dizaino konkurso“ renginys, kuriame atskleista projekto veiklų sintezė: muzika, teatro režisūriniai sprendimai, scenografija, šokis,

kostiumų dizainas, kalba, veiksmingos įtraukiojo ugdymo nuostatos, kai visiems suteikiamos lygios augimo galimybės.

Mokiniam organizuotos įtraukiančios veiklos, nukreiptos į kultūrinės, komunikavimo, kūrybiškumo kompetencijų ugdymą. Taikyti paveikūs metodai: „Mediacija“, taikomojo teatro formos (skulptūrų, vaizdinių, laikraščių, forumo), kūrybinio rašymo dirbtuvės, vaidmenų žaidimai, pasidalinta grožinės literatūros integravimas, projektinių veiklų idėjomis, DI panaudojimo galimybėmis stiprinant mokinių savarankiškumą, kritinį mąstymą, įsitraukimą, taikytos įvairios mokymosi formos (kasdienės ir nuotolinės). Gimnazistai atliko pratimus, skirtus dėmesio valdymui, vaizduotės lavinimui, emocinei atminčiai, kalbos ir judesio raiškai, bendravimui ir bendradarbiavimui, kūrė etiudus, dialogus, mokėsi analizės, interpretacijos, improvizuoti, teatro priemonėmis kūrybiškai reikšti savo požiūrį, mintis, jausmus.

Penkta, drįstame teigti, kad mums pavyko įgyvendinti ir kartinį TŪM'o programos principą – tinklaveiką. Turime pasakyti, kad būtent mūsų socialiniai partneriai patvirtino, kad, cituojame, *per Mažeikių Merkelio Račkausko gimnaziją ir mes sužinojome, kas yra TŪM'as*. Taigi, įgyvendinant projekto veiklas veiksmingai išnaudota tinklaveika su gimnazijos socialiniais partneriais: Mažeikių Henriko Nagio viešąja biblioteka, Mažeikių muziejumi, Žemaitijos nacionaliniu parku, Mažeikių rajono pedagogine psichologine tarnyba, Mažeikių rajono šeimos ir vaiko gerovės centru, VšĮ Mažeikių rajono neįgalųjų centru, įvairiomis Mažeikių rajono ugdymo įstaigomis – mes dalijamės įvairiais turimais kietaisiais ir minkštaisiais ištekliais.

Paminėtina ir tai, kad projekto rėmuose tinklaveika peržengė mūsų rajono ribas. I–II klasių gimnazistams organizuotos edukacinės STEAM išvykos į KTU, VDU, VU laboratorijas, Telšių STEAM centrą, VU Fizikos fakulteto Molėtų astronomijos observatoriją, Vilniaus energetikos ir technikos muziejų, mokslo ir inovacijų centrą-muziejų „Mokslo sala“, kūrybinės dirbtuvės vyko VDA Telšių fakultete, MO muziejuje, gimnazijoje.

Su gimnazistais dirbo savo sričių profesionalai: universitetų dėstytojai, mokytojai, psichologai, režisieriai, teatralai,

tautodailininkai, muziejininkai, bibliotekininkai, edukatoriai, KTU studentų mokslinės draugijos nariai.

Šešta, nebūtume atviri, jeigu teigtume, kad viskas ėjosi tarsi sviestu patepta. BUVO VISKO. Mes gerai žinome, kad įvairios patirtys ir skirtingi požiūriai tik praturtina. Kai ruošime kitą panašaus mąsto projektą, jau būsime pasikaustę ☺.

Septinta, konkrečius TŪM'o projekto rezultatus skaičiais, pagrįstus Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos 2025 metų veiklos kokybės įsivertinimo rezultatais, stebėtų pamokų analize, statistinėmis mokinių pasiekimų analizėmis, mokinių refleksijomis, pokalbiais su dalykų mokytojais, klasių kuratoriais, mes pateikėme projekto ataskaitoje. Akivaizdu yra tai, kad projekto veiklos padėjo pasiekti planuotus rezultatus: padidėjo saugiai mokykloje besijaučiančių mokinių skaičius, padidėjo I–II klasių mokinių STEAM mokomųjų dalykų vidurkis, daugiau mokinių įtraukiama planuojant gimnazijos veiklas, jie aktyviau dalyvauja kultūrinėje, kūrybinėje veikloje, gimnazistai susiplanuoja tolesnį mokymosi kelią, sustiprėjo tinklaveika, kolegishkas dalijimasis patirtimi, lyderystė visais lygmenimis.

Ir pabaigai, pagal Geros mokyklos koncepciją, *„sėkmingos mokyklos veiklos požymiu laikomas tinkamas mokyklos misijos įgyvendinimas, tai yra geri (pageidaujami, priimtini) ugdymo(si) rezultatai (asmenybės branda, pasiekimai ir pažanga) ir turtingos, įsimerinančios, prasmingos, malonios gyvenimo mokykloje patirtys“*. Remiantis gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo 2025 metų duomenimis, 92,1 procentai gimnazistų konstatavo „Gimnazijoje aš jaučiuosi gerai“. Prie šio rezultato prisidėjo ir „Tūkstantmečio mokyklų“ programos veiklos. Mums, kaip bendruomenei, tai didelis pasiekimas ir įrodymas, kad kartu su Mažeikių rajono savivaldybe, Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos bičiuliais, gimnazistais, jų tėvais, mokytojais, nepedagoginiais darbuotojais, administracija, anot Geros mokyklos koncepcijos, *kuriame prasmingas gyvenimo mokykloje patirtis*. Kartu tai ir įsipareigojimas visai šiai komandai.

Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija daro prielaidą, kad būtent stiprindami tinklaveiką, mes stipriname kolektyvinę tapatybę, o ši įkūnija idėją, kad mes, kaip švietimo bendruomenė, VISI kartu esame atsakingi už KIEKVIENO Mažeikių rajono vaiko asmeninę ūgtį pagal jo galias.

Integruota pamoka

Gimnazija prisijungė prie LJA „Empowering Youth“ iniciatyvos. Kadangi IId klasės gimnazistai anglų kalbos pamokose šiuo metu kalba apie profesijos

pasirinkimą, balandžio 7 d. vyko integruota ekonomikos, verslumo ir anglų kalbos pamoka su programuotoja Rosita Narkute iš „DECODO PHP“.

Viešnia dalijosi asmeninio profesinio kelio istorija, kalbėjo apie drąsą renkant ateities profesiją, nebijojimą ieškoti savęs ir keisti sprendimus. Mokiniai aktyviai domėjosi programuotojo darbu, naudojamomis programavimo kalbomis, kasdienėmis veiklomis. Pamokos pabaigoje gimnazistai buvo pakviesti dalyvauti lapkritį vyksiančioje „Šešėliavimo“ savaitėje ir dar iš arčiau susipažinti su dominančiomis profesijomis.

Daiva Goštautienė, anglų k. mokytoja

„Mobiliosios bioklasės“ programa

Balandžio 9 d. gimnazistai dalyvavo „Mobiliosios bioklasės“ programoje ir tapo jaunaisiais jos tyrėjais.

Mokiniai dirbo tikra moksline įranga, matė, kaip atrodo grynoji DNR, tyrė ją taikydami moderniojo mokslo metodus, susipažino su naujausiomis biomokslų galimybėmis.

Nuoširdžiai dėkojame visiems jaunesiems mokslininkams už įkvėpiančias praktines veiklas! Iš visos širdies tariame AČIŲ mūsų gimnazijos alumnams: grupės vadovui Airidui Jonušui, Gretai Bertašūtei ir Robertai Pocevičiūtei.

Lina Vičiulienė, biologijos mokytoja

PROJEKTINĖS VEIKLOS: GIMNAZIJOS MOKYTOJŲ STAŽUOTĖS

Balandžio 20–25 d. Erasmus+ programos lyderystės kursai „Efektyvi lyderystė: minkštieji gebėjimai ir ugdomojo vadovavimo praktikos“ Madeiroje subūrė įvairių Europos šalių švietimo bendruomenės atstovus: mokyklų vadovus, mokytojus, neformaliojo

švietimo specialistus iš Italijos, Ispanijos, Maltos, Vokietijos, Čekijos, Slovakijos, Lietuvos (Šilalės rajono Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazijos, Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos). Dalyviai atvyko siekdami tobulinti lyderystės kompetencijas, dalintis gerąja patirtimi ir stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą. Visų kursų dalyvių lūkesčiai dideli – tikimasi įgyti naujų žinių, praktinių įgūdžių bei įkvėpimo pokyčiams savo organizacijose. Dėstytojas Pedro Nunes – išskirtinį žinių bagažą sukaupęs koučingo specialistas, turintis didelę darbo patirtį su švietimo ir verslo įstaigų atstovais.

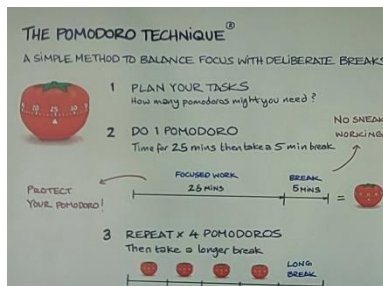
Erasmus+ programos kursų antrąją dieną organizuotas visų dalyvių atstovaujama įstaigų pristatymas: atskleistas jų išskirtinumas, stiprieji požymiai, diskusijose įvardinti probleminiai, daugiausia iššūkių keliantys aspektai, pabrėžta visų įtraukties svarba.

Švietimo sistema yra nuolat kintanti, visi jos dalyviai – mokytojai, tėvai, mokiniai, administracija, švietimo politikos formuotojai – turi nuolat prisitaikyti, nes iššūkiai neišvengiami. Būtent dėl šios priežasties prasminga gilintis į efektyvią lyderystę įvairiais lygmenimis. Pagrindiniai efektyvios lyderystės bruožai: vizijos turėjimas, prasminga integracija, empatija (emocinis intelektas), komunikacija (dalijimasis informacija, duomenimis, gebėjimas aktyviai klausytis), atsakomybė (už savo veiksmus, veiklos rezultatus), lankstumas, komandinis darbas, sprendimų priėmimas, pozityvus mąstymas, nuolatinis mokymasis. **Dienos išvada: efektyvi lyderystė turi kiekvieną įgalinti pagal jo gebėjimus.**

Trečiąją programos mokymų dieną gilintasi į strateginio planavimo metodus (SSGG (SWOT) ir GGSS (TOWS) analizes), naudojamus organizaciją veikiantiems palankiems ir nepalankiems vidiniams ir išoriniams veiksniams identifikuoti. SSGG (SWOT) padeda suprasti esamą situaciją, o GGSS (TOWS) – sukurti veiksmų planą. Šie du metodai skiriasi savo strateginiu požiūriu ir logine seka. SSGG (SWOT) rezultatas yra veiksmų sąrašas arba „nuotrauka“ apie organizacijos būklę, o GGSS (TOWS) – konkretūs strateginiai veiksmai (remiantis veiksmų planavimo principu SO (stiprybė, galimybė), ST (stiprybė, grėsmė), WO (silpnybė, galimybė), WT (silpnybė, grėsmė)). Vadovaujantis šiomis technikomis atliktos praktinės užduotys.

Dėmesys skirtas ir emociniam intelektui (EQ) bei jį išpopuliarinusiam Danieliui Golemanui (Daniel Goleman), teigusiam, kad emocinis intelektas yra svarbesnis sėkmės veiksnys nei tradicinis intelektas. Pastarasis yra įgimtas, o pirmojo galima išmokti. Emocinis intelektas apima gebėjimą suprasti, atpažinti, valdyti savo ir kitų emocijas ir panaudoti jas konstruktyviems tikslams. **Dienos išvada: sėkmę gyvenime lemia ne tai, kiek visko išmanome, o tai, kaip gyvenime sutariame su savimi pačiu ir kitais.**

Ketvirtoji Erasmus+ programos mokymų diena itin intensyvi. Analizuotos įvairios konfliktų valdymo technikos. Viena iš jų – Tomo Kilmano (Thomas Kilmann) instrumentas. Tai įrankis, skirtas nustatyti asmens elgesio tendencijas konfliktinėse situacijose. Šis instrumentas (30 teiginių testas) remiasi idėja, kad žmonių elgesys konflikte priklauso nuo dviejų pagrindinių dimensijų: orientavimosi į savo interesus (atkaklumo) ir orientavimosi į kito interesus (bendradarbiavimo).

Dar vienas svarbus aspektas lyderystės kontekste – komunikacija. Pastaroji neatsiejama nuo sąmoningumo. Mokymuose pristatyti pagrindiniai dr. Jono Kabat-Zino (Jon Kabat-Zinn) principai, susiejantys sąmoningumą, komunikaciją ir lyderystės pajėgumus. Sąmoningas klausymasis, t. y. komunikacija prasideda ne nuo kalbėjimo, o nuo klausymosi. Negalima efektyviai komunikuoti su kitais, jeigu nesupranti savęs.

Dėmesys skirtas ir laiko vadybai, prioritetų nustatymo svarbai, funkcijų delegavimo poveikiui. Pristatytas veiksmingas laiko valdymo metodas – pomodoro technika. Akcentuota, kad koučingas – išskirtinė priemonė atskleisti žmogaus potencialą. Išbandyta Ishikawa diagrama (dar vadinama „Žuvies kaulo“ arba „Priežasčių ir pasekmių“ diagrama), skirta nustatyti, išanalizuoti ir vizualizuoti galimas konkrečios problemos ar rezultato priežastis. **Dienos išvada: vietoje atsakymų mes turime pateikti klausimus, kurie žmonėms padėtų patiems išvengti naujas perspektyvas.**

Penktąją programos kursų dieną kursų vadovas Pedro Nunes organizavo mokymų refleksiją. Teiktas grįžtamasis ryšys, aptartos įgytos žinios, asmeninis augimas, su kolegomis pasidalinta kontaktai ir gairėmis dėl galimų ateities veiklų. **Dienos išvada: mokymai padeda įgyti ne tik teorinių žinių, pasitikrinti, kur esame, bet ir padeda formuoti naujus elgsenos įpročius.**

Asta Žukauskienė, Birutė Augustanavičiūtė, Rita Meškienė, kursų dalyvės

PROJEKTINĖS GIMNAZISTŲ IR JŲ MOKYTOJŲ VEIKLOS

Knygų klubas „We Read“ priėmė Debatų klubo iššūkį ir susitiko diskusijai, paremtai teiginiu: „*This house believes that books written centuries ago should not shape modern values.*“ (Manoma, kad prieš šimtmečius parašytos knygos neturėtų formuoti šiuolaikinių vertybių).

Debatų klubo nariai teigė, kad senosiose knygose vaizduojamos anuometinės vertybės – jėgos demonstravimas, žiaurumas, besąlygiškas paklusnumas ar visuomenės segregacija – šiandien jau nebėra laikomos siektinomis, todėl senieji kūriniai neturėtų formuoti šiuolaikinio požiūrio.

Knygų klubo narės bandė atremti šiuos argumentus pabrėždamos, kad būtent senosiose knygose atspindinčios praeities klaidos leidžia matyti visuomenės pažangą. Gimnazistės pabrėžė, kad tokios vertybės, kaip meilė, draugystė, pagarba, dorumas ir sąžiningumas, išliko aktualios visais laikais.

Po įdomios ir argumentuotos diskusijos teisėjos nedidele persvara pergalę skyrė Debatų klubui, tačiau dalyviai sutarė – stiprių argumentų turėjo abi pusės. Debatai baigėsi draugišku rankų paspaudimu ir susitarimu bendradarbiauti ateityje: kitą kartą Knygų klubas pakvies Debatų klubo narius kartu skaityti ir diskutuoti.

Daiva Goštautienė, Rita Meškienė, anglų k. mokytojos

Emocijų vulkanas Kauno „Žalgirio“ arenoje!

Balandžio 17-osios vakarą gimnazistai stebėjo „Žalgirio“ rungtynes. Tai buvo nepakartojama!

Palaikėme visa širdimi, šokinėjome, skandavome, visi kartu kūrėme atmosferą, kurios neįmanoma pamiršti! Tai ne tik rungtynės – tai patirtis, vienijanti, įkvepianti ir ilgai išliekanti atmintyje!

Kas buvo – žino! Kas nebuvo – kitą kartą PRIVALOTE važiuoti su mumis!

Sigutė Mackevičienė, Silva Paulauskienė, mokytojos

Nauja paroda „Vieno autoriaus“ galerijoje

Balandžio 17 d. gimnazijos bendruomenė susirinko „Vieno autoriaus galerijoje“ ypatingai akimirkai – aplankėme jaunos kūrėjos meninės kelionės stotelę, kurioje atsiskleidė ne tik techniniai sugebėjimai, bet ir jautrus žvilgsnis į žmogų bei aplinką.

Savo kūrybinius darbus pristatė IId klasės mokinė Saulė Budrytė.

Parodoje vyraavo juodos, baltos ir pilkos spalvų derinys. Šioje santūrioje paletėje atsivėrė ypatingas gylis, nuotaika ir tylus emocinis intensyvumas. Šviesos ir šešėlio žaismas tapo pagrindine kalba, kuria autorė pasakoja apie pasaulį.

Autorei linkime ir toliau išlaikyti jautrumą, smalsumą ir kūrybinį atkaklumą.

Asta Milėškienė, dailės mokytoja

HUMANITARŲ AKADEMIJOS VEIKLOS

Balandžio 8 d. gimnazijos II–IV klasių mokiniai (kartu su Mažeikių r. Sedos Vytauto Mačernio gimnazijos abituriente Juste), lydimi lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos Virginijos Aurylaitės, lankėsi Vilniaus universiteto Kauno fakultete.

Čia dalyvavome VU Kauno fakulteto Lietuvių filologijos bakalauro programos ir Lietuvių literatūros magistro programos absolvento, humanitarinių mokslų daktaro, Kauno jėzuitų gimnazijos direktoriaus Mindaugo Grigaičio atviroje pamokoje „Lyginamoji literatūros kūrinių analizė“.

Pamokos metu klausėmės Mindaugo Grigaičio mokinių pranešimų, kuriuose įvairia tematika buvo lyginami Iščoko Mero „Lygiosios trunks akimirką“ ir Džordžo Orvelo „1984-iejį“; Vinco Mykolaičio-Putino „Altorių šešėly“ ir Rimanto Kmitos „Pietinia kronikas“; Franco Kafkos „Metamorfozė“ ir Albero Kamiu „Svetimas“; Kobo Abės „Moteris smėlynuose“ ir Rolando Rastausko „Trečias tomas“. Buvo aptarti teoriniai analizės principai, remiantis Tarptautinio bakalaureato (TB) Paper 2 egzaminu, kuris rengiamas Tarptautinio bakalaureato programos pagrindu.

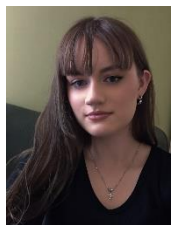
Paskaita-atvira pamoka buvo puiki proga pasimokyti bei patobulinti grožinio kūrinių analizės, interpretavimo, kūrinių lyginimo įgūdžius. Abiturientams, ir ne tik jiems, tai buvo labai aktualu ir prasminga, šių žinių prireiks rašant tiek probleminio klausimo rašinį, tiek interpretaciją per valstybinį brandos egzaminą.

Apsilankymą Kaune vainikavo ekskursija po VU Kauno fakulteto erdves – auditorijas ir požemius, kurių sienas lietė Napoleonas Bonapartas ir jo kariuomenė; Kauno evangelikų liuteronų Šventosios Trejybės bažnyčia, kuri nuo įkūrimo XVI a. ne kartą kentėjo dėl istorinių bei geopolitinių veiksnių. Pabrėžtina, kad dabartinėse, moderniose auditorijose galima aptikti senų, XVI a. menančių sienų fragmentų. Įtraukiančią, kupiną įdomių istorinių detalių ekskursiją vedė VU Kauno fakulteto viešųjų ryšių koordinatore Rima Kubiliūtė, kuriai nuoširdžiai dėkojame už ekskursiją ir mielas dovanas!

Dėkojame gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai, Humanitarų akademijos koordinatori Virginijai Aurylaitei už organizuojamas įtraukiančias veiklas ir galimybę tobulėti.

Vakaris Jočėris, IVf klasė

BIBLIOTEKOS SKILTIS

Alantė Litvinaitė, IVb klasės mokinė

Pomėgiai. Turiu daugybę pomėgių, tačiau labiausiai mėgstu skaityti, piešti bei rašyti. Skaityau laisvalaikio, dažniausiai per „langus“ mokykloje. Piešiu namuose, bet labai retai, dažniausiai ką nors rašau. Tai būna bet kas, kas šauna į galvą namuose, mokykloje ar kur kitur. Rašyti pradėjau gal penkiolikos metų. Tuo metu buvau bebaigianti muzikos mokyklą, taip praleisdavau laiką tarp pamokų ir po jų, kol laukdavau, kada mane parveš namo.

Labiausiai patikusi knyga. Labai sunku išsirinkti mėgstamiausią knygą, tačiau šiuo metu didžiausią įspūdį paliko dvi knygos: F. Kafkos „Metamorfozė“ ir E. M. Remarko „Juodasis obeliskas“. F. Kafkos „Metamorfozė“ nusipirkau Prahos Nacionaliniame muziejuje kaip suvenyrą sau ir perskaičiau per vasarą. Po to sužinojau, kad tai programinis kūrinys mokykloje, taip turėjau galimybę labiau susipažinti su autoriumi ir įsigilinti į knygos prasmę. O „Juodąjį obeliską“ radau tvarkydama biblioteką po renovacijos, perskaičiau ją kelionėje po Graikiją.

Ką tau reiškia skaitymas ir knyga?

Kadangi skaitau ne vien knygas, bet ir straipsnius bei apžvalgas, man skaitymas yra būdas suprasti įvairias užuominas bei aliuzijas, naudojamas filmuose, pokalbiuose ir apskritai įvairiose gyvenimo situacijose, taip pat tai akiračio plėtimas bei saviugda.

Ar atsimeni, kaip išmokai pažinti raides, skaityti?

Kaip išmokau pažinti raides ar skaityti tiksliai neprisimenu, bet vaikystėje man labai daug skaitė mama ir ne vien tik vaikiškas knygeles, bet ir įvairius klasikinius kūrinius. Mano mėgstamiausios knygos vaikystėje buvo Just. Marcinkevičiaus „Grybų karas“ ir O. Vaildo „Doriano Grėjaus portretas“, dar labai mėgau ir tebėgstu N. Kuno „Graikijos legendas“. Manau, kad sekdamas skaitomą tekstą ir išmokau pažinti raides.

Kokia buvo pirmoji vaikiška savarankiškai perskaityta, labiausiai įsiminusi knyga?

Pirmoji mano savarankiškai perskaityta knyga ir buvo Just. Marcinkevičiaus „Grybų karas“. Nors ją buvau išmokusi atmintinai, tada pirmą kartą perskaičiau visus žodžius ne iš atminties, o tiesiog kaip sakinius.

Kaip renkiesi (gal pagal kokias rekomendacijas) knygas skaitymui? Iš tiesų knygų pati neieškau, jos mane pačios susiranda, kad ir kaip keistai tai nuskambėtų. Išgirstu kur nors knygos pavadinimą, o greitai atsiranda ir galimybė ją perskaityti – kas nors iš artimųjų paklausia, ar skaičiau, ir paskolina, arba randu bibliotekoje dovanojamų knygų skyriuje. Kartais tiesiog pasiimu knygą, nes man patiko pavadinimas, niekada neskaitau aprašymo.

Tavo nuomonė apie programinę literatūrą.

Kaip neturinčiam literatūrinio išsilavinimo žmogui, man sunku pakomentuoti programinę literatūrą. Manau, kad visi ten esantys kūriniai yra parinkti ne be priežasties, tačiau nepritariu F. Dostojevskio kūrybos pašalinimui iš programos. Mano nuomone, menas neturėtų turėti tautybės ar pagal valstybės situaciją primestų politinių pažiūrų, ypač, jei kūryba kalba apie svarbius gyvenimiškus dalykus, o ne skleidžia propagandą.

Ką skaitai šiuo metu?

Šiuo metu skatau nemažai kūrinių, nes kai pradėdau skaityti vieną, atsiranda kitas, kurį taip pat noriu perskaityti. Taigi skaitau H. Melvilio „Mobi Dikas“, G. Zėbaldo „Austerlicas“, F. Kafkos „Procesas“ bei A. Škėmos „Balta drobulė“.

Ar turi savo namų biblioteką (knygų lentyną)? Paminėk keletą knygų (knygos autorių ir pavadinimą) iš savo knygų lentynos.

Namų bibliotekos sava nepavadinčiau, nes tai visos šeimos knygos, kuriomis dalinamės ir skoliname artimiesiems. Žinoma, didžiąją dalį turimų knygų sudaro grožinė literatūra, pavyzdžiui, H. Webb „Žozefina“, turime keletą literatūros klasikos kūrinių: O. Vaildo „Doriano Grėjaus portretas“, P. Coelho „Alchemikas“, Žemaitės „Martė“, E. Hemingvėjaus „Kam skambina varpai“ ir t. t.

Gal turi mėgstamiausią rašytoją?

Mėgstamiausio rašytojo neturiu, bet man labai patinka F. Kafkos rašymo stilius.

Gal turi patarimą neskaitančiam, kaip pradėti skaityti?

Neskaitančiam, tačiau norinčiam pabandyti, siūlau pradėti nuo mažos apimties klasikinių kūrinių, kuriuos lengva skaityti, pavyzdžiui A. Kamiu „Svetimas“, P. Coelho „Alchemikas“ ar G. Orvelo „Gyvulių ūkis“. Svarbu pasirinkti knygą dominančia tema, taip bus lengviau įsigilinti ir skaityti.

Vilija Statkutė, bibliotekos vedėja

KALBOS KERTELĖ AR KARTELĖ?...

Ar galima tik žinoti, ar reikia ir mokėti?

Taip, žinoma, galima žinoti, kad esama įvairių įstatymų, teisės aktų, dokumentų. Bet akivaizdu, kad vien žinojimo juos esant maža. Su jais dar reikia ir susipažinti, juos reikia išmanyti ar išnagrinėti, juk to nepadaręs nesužinosi (neišmanysi), kaip ir kokių atveju šiais dokumentais remtis (vadovautis).

Taigi žodis **žinoti** reiškia tik informacijos, duomenų turėjimo faktą, bet jokių būdu netinka mokėjimo, išmanymo, pažinimo reikšmėmis (pvz., *Jis labai gerai žino (taisoma **moka**) ispanų kalbą. Svarbu žinoti (taisoma **mokėti**) kelių eismo taisykles. Puikiai žinau (taisoma **išmanau**) Dokumentų rengimo taisykles. Močiutė žinojo (taisoma **mokėjo**) daug dainų. Žinau (taisoma **Pažįstu**) šitą darbuotoją.*

Parengta pagal VLKK Konsultacijų banko rekomendacijas

Sigutė Mackevičienė, informatikos mokytoja,
Dalia Pranciulienė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja,
Birutė Augustanavičiūtė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui